

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІСНИК

АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я

Науковий журнал

*Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.*

Випуск 2 (84) 2015

Том 2

Миколаїв
2015

Замовник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 19669-9469ПР від 11.01.2013.
Згідно з Постановою ВАК України від 14.04.2010 р. № 1-05/Звидання
включено до переліку фахових видань.

Головний редактор: В.С. Шибанін, д.т.н., проф., чл.-кор. НААНУ

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н, проф.; В.П. Клочан, к.е.н., доц.;
М.І. Гиль, д.с.-г.н., проф.; В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потриваєва, д.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шибаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.;
О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко,
д.е.н., проф.; О.М. Вишневська, д.е.н., проф.; А.В. Ключник, д.е.н., доц.;
О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.В. Скрипнюк, д.ю.н., проф.; О.Д. Гудзинський,
д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.І. Топіха, д.е.н., проф.;
В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; В.С. Дога, д.е.н.,
проф. (Молдова).

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; К.В. Дубовенко, д.т.н., проф.;
В.Д. Будаков, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський,
д.т.н., проф.; В.П. Лялякіна, д.т.н., проф. (Росія).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпала, д.с.-
г.н., проф.; Л.С. Патрєва, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік
НААН України; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.;
В.А. Захаров, д.с.-г.н., проф. (Росія); І.П. Шейко, д.с.-г.н., проф., академік НАН
Республіки Білорусь (Білорусь); А.С. Добишев, д.т.н., професор (Республіка
Білорусь); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; Л.К.
Антипова, д.с.-г.н., доц.; В.І. Січкарь, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.;
В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Майкл Бьоме, проф. (Німеччина).

Рекомендовано до друку вченою радою Миколаївського національного
аграрного університету. Протокол № 7 від 31.03.2015 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:
54020, Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9,
Миколаївський національний аграрний університет,
тел. (0512) 58-05-95, visnyk.mnau.edu.ua, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2015

ЗЕРНОФУРАЖНЕ ВИРОБНИЦТВО – ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ СВИНАРСТВА У ГОСПОДАРСТВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Т. Я. Іваненко, кандидат економічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет, Україна

Ефективне функціонування свинарства вимагає збільшення обсягів і стабільності виробництва зернофуражних, в тому числі зернобобових культур за рахунок удосконалення структури посівів, впровадження нових сортів з підвищеною концентрацією перетравного протеїну та інших поживних речовин.

Ключові слова: економічна ефективність свинарства, зернофуражні культури, зернобобові культури, дефіцит зернофуражу.

Постановка проблеми. Забезпечення ефективного розвитку свинарства визначаються біологічними, технологічними і організаційно-економічними особливостями розвитку галузі. Перебування свинарства як в Україні, так і в Миколаївській області у критичному стані, пов'язано з тим, що сільськогосподарські підприємства несуть збитки від реалізації у зв'язку з існуючим диспаритетом цін на виробничі ресурси та вироблену продукцію.

Негативно на розвиток свинарства впливає нераціональне використання власної кормової бази, що пояснюється експортом фуражного зерна, а також низька якість рослинних кормів не дозволяють збалансувати раціони за багатьма важливими показниками і насамперед за енергією і протеїном [1].

Однією з причин дефіциту протеїну є те, що в групі концентрованих кормів переважає не фуражне, а продовольче зерно, зокрема озима пшениця, зерно якої за біологічною повноцінністю, поживністю та вмістом перетравного протеїну серед зернових злакових культур посідає одне з останніх місць.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значне скорочення виробництва продукції тваринного походження обумовило різке зростання роздрібних цін на виготовлені з неї продукти харчування. А це, у свою чергу, у зв'язку з низькою платоспроможністю соціально незахищених верств населення призвело до скорочення споживання м'яса і м'ясних продуктів, що ставить під загрозу продовольчу безпеку країни.

Недостатня забезпеченість тварин кормами, низька якість рослинних кормів не дозволяють збалансувати раціони за багатьма важливими

показниками і, перш за все, за енергією і протеїном. Рослинні корми є основою міцної кормової бази, яка необхідна для успішного розвитку тваринництва.

Загальне виробництво зерна в регіоні у 2013 році складає 4,4% загальнодержавного обсягу. Господарствами усіх категорій зібрано 2803,8 тис. т зерна, з якого 1157,9 тис. тонн або 41,3% було використано на фуражні цілі. Значно скорочуються обсяги виробництва таких фуражних культур як овес, жито, горох, які дозволяють збалансувати раціони за багатьма важливими показниками і насамперед за енергією і протеїном. Використання товарних зернових культур на фуражні цілі спричинює перевитрачання кормів і, як наслідок, підвищення собівартості продукції тваринного походження.

Метою досліджень є аналіз економічної ефективності галузі свинарства у господарствах Миколаївської області, опрацювання економічних, та організаційно-технологічних резервів підвищення економічної ефективності її ведення, в тому числі розширення посівів зернофуражних культур з метою забезпечення галузі свинарства якісними кормами.

Матеріал і методика дослідження. Ситуації, яка склалася у вітчизняному свинарстві, приділяється увага багатьох фахівців. Аналіз існуючих методологічних і методичних підходів вирішення проблем економічної ефективності галузі свинарства, від якої залежить продовольча безпека держави, свідчить, що чисельні аспекти вивчені недостатньо, зокрема недостатньо висвітлені питання збільшення обсягів і стабільності виробництва зернофуражних, у тому числі зернобобових культур, особливо – у південно-західному степу Причорномор'я (де розташована Миколаївська область).

Виклад основного матеріалу дослідження. Традиційною галуззю для сільськогосподарських підприємств Миколаївської області є свинарство. Біологічно-господарські особливості свиней зумовлюють пріоритетність цієї галузі.

Станом на 1 січня 2014 року, за даними державної служби статистики Миколаївської області, з 219 підприємств, що займалися тваринництвом, 47,5% – які мали свиней [3].

Аналіз динаміки поголів'я свиней (табл. 1) за період 2000...2013 рр. свідчить, що темпи приросту поголів'я в Миколаївській області складатиме 7,5%. Слід відмітити, що за останні 2011...2013 рр. спостерігається тенденція до скорочення поголів'я.

Виробництво свинини у господарствах Миколаївської області у 2013 році порівняно з 2000 роком збільшилося на 2,3 тис. т.

Метод групування дозволяє майже рівномірно, з інтервалом варіації 5 тис. гол. розподілити райони Миколаївської області залежно від

чисельності поголів'я свиней на три групи.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика темпів розвитку свинарства

Роки	Поголів'я, тис. гол.		Валове виробництво, тис. т	
	Україна	Миколаївська область	Україна	Миколаївська область
2000	2414,4	136,8	117,6	3,3
2005	2602,4	140,2	198,8	4,0
2010	3625,2	166,9	411,8	5,9
2011	3319,2	155,9	451,7	5,9
2012	3556,9	139,6	487,0	5,5
2013	3878,9	147,1	559,3	5,6
Темп приросту, %	60,7	7,5	475,6	69,6

Максимальна чисельність поголів'я в 2013 році утримується в Первомайському районі – 18,4 тис. гол., що складає 12,5% загального поголів'я свиней по області. Мінімальне значення цього показника спостерігається в Снігурівському та Березнегуватському районах, де поголів'я свиней складатиме 4,0 та 4,2 тис. гол., відповідно.

Більшість виробників Миколаївської області не здатні конкурувати на внутрішньому ринку із закордонними виробниками м'яса та м'ясопродуктів зі свинини за собівартістю та ціновими показниками.

За період з 2000 по 2013 роки в усіх господарствах Миколаївської області загальне поголів'я свиней збільшилося на 10,3 тис. гол. На збитковість свинарства вплинуло подорожчання виробничих ресурсів і, як наслідок, підвищення собівартості продукції свинарства. Останній показник у звітному 2013 році зріс, порівняно з 2000 роком, у 2,2 раза. Високі виробничі витрати та низька закупівельна ціна на продукцію свинарства протягом досліджуваного періоду спричинює збитковість галузі. У 2013 році на кожну авансовану гривню у свинарство отримано 29,3 коп. збитку (табл. 2).

Низький рівень продуктивності пояснюється насамперед неповноцінною годівлею. Одним з шляхів підвищення продуктивності та здоров'я поголів'я є використання фуражу, якій містить достатньо енергії, протеїну, оптимальний набір амінокислот та використовується збалансовано. Нестача кормового зерна відповідної якості компенсується продовольчим. Тому, вкрай необхідно вдосконалювати структуру виробництва фуражу, збільшувати обсяги ячменю, кукурудзи та зернобобових (гороху, нуту, вика, кормовий люпин).

**Економічна ефективність виробництва продукції свинарства
у Миколаївській області**

Показники	Роки					
	2000	2005	2010	2011	2012	2013
Поголів'я свиней, тис. гол.	136,8	140,2	166,9	155,9	139,6	147,1
Середньодобовий приріст свиней, г	102	222	268	265	273	296
Валове виробництво, тис. т	3,3	4,0	5,9	5,9	5,5	5,6
Витрати корму на одну ум. гол., ц к. од.	20,45	12,05	9,10	9,27	8,80	7,97
з них концентрованих	16,30	10,49	8,56	8,77	8,38	7,66
Витрати корму на 1 ц приросту, ц к. од.	25,4	12,6	7,7	7,3	6,7	6,3
Одержано поросят на одну свиноматку, гол.	6,3	12,2	10,2	10,3	10,8	12,0
Середня вага однієї голови при реалізації, кг	104	111	116	117	107	115
Собівартість 1 ц свинини, грн	904,35	893,77	1394,39	1605,68	1941,52	1999,85
Ціна реалізації 1 ц, грн	1415,31	950,08	1779,24	2100,23	1413,87	1413,27
Збитковість, %	56,5	6,3	27,6	30,8	27,2	29,3

Одна з головних причин дефіциту відповідних видів зернофуражу для потреб тваринництва в Миколаївській області є його нераціональне за структурою виробництво та використання. В області вже давно існує необхідність удосконалення структури зернового клину щодо збільшення питомої ваги зернофуражних культур, яка у 2013 році становила 34,5% замість необхідних 65...70%, як у розвинутих країнах світу.

В розрізі зернової групи в господарствах усіх категорій значно зменшилися площі посівів озимого ячменю, жита. Слід відмітити низьку питому вагу зернобобових культур в загальній площі посівів. У 2013 році в сільськогосподарських підприємствах цей показник склав 0,7%.

За дослідженнями Петриченка В. Ф., вдосконалення структури зернофуражних культур повинно бути спрямовано на її приведення у відповідність до потреб тваринництва. Зокрема, для збільшення частки кукурудзи в комбікормах з 15 до 25...30%, пшениці зменшити до 20...25%, зернобобові (соя, горох, кормові боби, вика та інші) довести до 12%.

Виробництво макухи і шротів довести до 3 млн т, а на перспективу – до 4 млн т [2].

Висновки. Однією з причин низької ефективності ведення свинарства у підприємствах Миколаївської області є недосконалість структури посівів зернофуражних культур. Низька питома вага зернобобових культур призводить до незбалансованості кормових раціонів, перевитрачання корму, низької продуктивності та, як наслідок, підвищення собівартості виробленої продукції.

В переважній більшості господарств області порушуються сучасні технологічні стандарти вирощування і, значною мірою, не дотримуються вимоги повноцінної годівлі свиней.

Збільшення питомої ваги зернофуражних культур до 65...70%, переведення виробництва свинини на ресурсозберігаючі інноваційні технології дозволить забезпечити конкурентоспроможну собівартість продукції та швидке нарощування виробництва свинини.

Список використаних джерел:

1. Ефективність виробництва та використання кормів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/vldau/APK/2011_18_1/files/11vofpau.p
2. Петриченко В. Ф. Стратегія розвитку кормовиробництва / В. Ф. Петриченко, О. В. Корнійчук // Корми і кормовиробництво. – 2012. — Вип. 73. — С. 3—10.
3. Сільське господарство Миколаївщини 2014 : Стат. зб. / за ред. З. А. Лук'яненко. — Миколаїв, 2014.

Т. Я. Иваненко. Зернофуражное производство – важный фактор эффективного развития свиноводства в хозяйствах Николаевской области.

Эффективное функционирование свиноводства требует увеличения объемов и стабильности производства зернофуражных, в том числе зернобобовых культур за счет совершенствования структуры посевов, внедрение новых сортов с повышенной концентрацией переваримого протеина и других питательных веществ.

Ключевые слова: экономическая эффективность свиноводства, зернофуражные культуры, зернобобовые культуры, дефицит зернофуража.

T. Ivanenko. Grain feed production is an important factor of pig breeding development in Mykolayiv farms.

Effective functioning of pig production requires an increase in production and stability of grain feed production, including legumes by improving the structure of crops, new varieties with higher concentration of digestible protein and other nutrients.

Key words: economic pig efficiency, grain feed culture, legumes, forage deficit.

ЗМІСТ

В. С. Шебанін, О. Є. Новіков, В. С. Топіха, В. Я. Лухач. НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ СВИНОКОМПЛЕКС МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В СИСТЕМІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АПК.....	3
В. П. Рибалко. НЕ ТІЛЬКИ ЗБІЛЬШУВАТИ ВИРОБНИЦТВО СВИНИНИ, АЛЕ Й НЕ ПОГІРШУВАТИ ЇЇ ЯКОСТІ.....	10
С. А. Гнатюк. РЕЗУЛЬТАТИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОБОТИ ГОСПОДАРСТВ КОРПОРАЦІЇ «ТВАРИНПРОМ».....	15
О. В. Піскун, М. І. Бакун. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ НА 2015-2017 РОКИ.....	23
С. Л. Войтенко, В. О. Горобець. ОЦІНЮВАННЯ КНУРІВ ЗА ЯКІСТЮ ГІБРИДНОГО МОЛОДНЯКА.....	27
М. Д. Березовський, О. Л. Наружна. ХІМІЧНИЙ СКЛАД І ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ М'ЯСА ТА САЛА СВИНЕЙ, ОДЕРЖАНИХ ПРИ ПОЄДНАННІ СВИНОМАТОК ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ З ТЕРМІНАЛЬНИМИ І ЧИСТОПОРІДНИМИ КНУРАМИ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ.....	33
Л. П. Гришина, О. Г. Фесенко. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ТИПУ СВИНЕЙ ЗА СХРЕЩУВАННЯ ТА ГІБРИДИЗАЦІЇ.....	40
В. С. Топіха, В. Я. Лухач, С. І. Луговий, О. І. Загайкан, П. О. Шебанін. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ В УМОВАХ ТОВ «ТАВРІЙСЬКІ СВИНІ».....	48
А. С. Петрушко, Д. Н. Ходосовский, И. И. Рудаковская, А. А. Хоченков, А. Н. Шацкая, В. А. Безмен, В. И. Беззубов, О. М. Слинько. ОТКОРМОЧНЫЕ И МЯСОСАЛЬНЫЕ КАЧЕСТВА СВИНЕЙ ПРИ РАЗЛИЧНЫХ УСЛОВИЯХ СОДЕРЖАНИЯ.....	55
Є. М. Агапова, Р. Л. Сусол. УЗАГАЛЬНЕННЯ СЕЛЕКЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОСНОВ СТВОРЕННЯ ТА ПРАКТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО ГЕНОТИПУ СВИНЕЙ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ.....	63
О. В. Ульяновченко, А. І. Трончук, М. В. Церенюк. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВІДТВОРЕННЯ ПОГОЛІВ'Я В СВИНАРСТВІ.....	71
С. С. Іванов, Ф. А. Бородаєнко. ЕФЕКТИВНЕ ВИРОБНИЦТВО СВИНИНИ В УМОВАХ СВК «АГРОФІРМА «МИГ-СЕРВІС-АГРО».....	78
О. В. Акімов. ОЦІНКА ВІДГОДІВЕЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ З ПОЗИЦІЇ ОПТИМАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЇХ ГЕНОТИПІВ ТА СПЕЦИФІКИ СЕРЕДОВИЩА.....	87
І. Б. Баньковська, В. М. Волощук. ВПЛИВ ФАКТОРІВ ГЕНОТИПУ ТА СПОСОБУ УТРИМАННЯ НА МОРФОЛОГІЧНИЙ СКЛАД ТУШ СВИНЕЙ.....	91

О. О. Стародубець. ВПЛИВ СЕЗОНУ РОКУ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК.....	100
В. А. Коротков, О. А. Васильєва, І. М. Желізняк. ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК ПРИ СХРЕЩУВАННІ З ТЕРМІНАЛЬНИМИ КНУРАМИ.....	104
Т. Я. Іваненко. ЗЕРНОФУРАЖНЕ ВИРОБНИЦТВО – ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ СВИНАРСТВА У ГОСПОДАРСТВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	10 7
Т. В. Щербань, П. А. Ващенко. ВІДГОДІВЕЛЬНІ, ЗАБІЙНІ І М'ЯСО-САЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ МИРГОРОДСЬКОЇ ПОРОДИ ТА ЇЇ ПОМІСЕЙ.....	112
В. А. Лісний, Т. М. Лісна. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГАЛУЗИ СВИНАРСТВА ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	120
О. І. Юлевич. НЕЗАМІННІ АМІНОКИСЛОТИ В РАЦІОНАХ ГОДІВЛІ ВІДЛУЧЕНИХ ПОРОСЯТ.....	12 6
А. М. Шостя. ПРООКСИДАНТНО-АНТИОКСИДАНТНИЙ ГОМЕОСТАЗ У ПЛАЗМІ ТА СПЕРМІ КНУРЦІВ ЧЕРВОНОЇ БІЛОПОЯСОЇ ПОРОДИ.....	133
Б. С. Шаферівський. ПРОДУКТИВНІСТЬ КНУРІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ М'ЯСНИХ ПОРІД ЗАРУБІЖНОГО ПОХОДЖЕННЯ.....	140
М. А. Хватова. ШЛЯХИ ПОКРАЩАННЯ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПОРІД СВИНЕЙ.....	146
Г. І. Калиниченко, О. А. Коваль, О. І. Петрова. СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ В УМОВАХ СТОВ ІМ. МІЧУРІНА БРАТСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ....	151
О. С. Пилипчук, В. І. Шеремета. РЕПРОДУКТИВНА ЗДАТНІСТЬ СВИНОМАТОК ПРИ ЗАСТОСУВАННІ НЕЙРОТРОПНО-МЕТАБОЛІЧНОГО ПРЕПАРАТУ	156
О. С. Похваленко, Н. С. Савосік. ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ТА РОЗВИТКУ ПІДСВИНКІВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ.....	163
С. О. Костенко, О. В. Сидоренко, П. П. Джус. ПОЄДНУВАНІСТЬ БАТЬКІВСЬКИХ ПАР У СВИНАРСТВІ З УРАХУВАННЯМ ГЕНОТИПУ ТВАРИН ЗА ГЕНОМ РЕЦЕПТОРА ЕСТРОГЕНУ-1.....	170
Є. В. Баркарь, І. А. Галушко. АНАЛІЗ ВІКОВОЇ ДИНАМІКИ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК РІЗНИХ ПОРІД.....	175
В. В. Соляник, С. В. Соляник. ВИДОСООТВЕТСТВУЮЩИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКИ СБАЛАНСИРОВАННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК АЛЬТЕРНАТИВА ИНТЕНСИВНОМУ ПУТИ РАЗВИТИЯ ПОДОТРАСЛЕЙ ЖИВОТНОВОДСТВА.....	181
О. М. Церенюк, О. В. Акімов, Ю. В. Череута. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК.....	187

В. О. Мельник, О. О. Кравченко, А. О. Бондар, А. О. Краєвська. ДОСВІД ДІАГНОСТИКИ ПОРОСНОСТІ СВИНОМАТОК МЕТОДОМ УЛЬТРАЗВУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	193
М. Г. Повод, О. О. Іжболдіна, А. М. Нестеров. СЕЗОННА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНОМАТОК ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА ДАТСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ.....	200
Н. І. Тофан. ДИНАМІКА ПРИРОСТІВ ЖИВОЇ МАСИ СВИНЕЙ ТА КОНВЕРСІЯ КОРМУ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ АМІНОКИСЛОТНОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ.....	205
Н. А. Піотрович. РЕПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ТРИВАЛОСТІ ПОРОСНОСТІ.....	211
С. М. Галімов. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ М'ЯСНИХ ГЕНОТИПІВ СВИНЕЙ ПРИ РІЗНИХ МЕТОДАХ РОЗВЕДЕННЯ В УМОВАХ СГПП «ТЕХМЕТ-ЮГ» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	220
Т. А. Стрижак. ДО ПИТАННЯ ПО ВИКОРИСТАННЮ ТЕРМІНАЛЬНИХ КНУРІВ.....	224
П. О. Шебанін. ПЕРСПЕКТИВНІ ГЕНИ-МАРКЕРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА М'ЯСНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ.....	228
І. М. Тимофієнко. ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК ПРИ ВИКОРИСТАННІ ТКАНИННИХ ЕКСТРАКТІВ.....	234
Ю. Ф. Дехтяр. ВИКОРИСТАННЯ ХІМІЧНО КОНСЕРВОВАНИХ РИБНИХ ВІДХОДІВ У ГОДІВЛІ СВИНЕЙ.....	240
А. А. Рукавиця. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СЕЛЕКЦІЙНИХ ІНДЕКСІВ У ЯКОСТІ КРИТЕРІЇВ ВІДБОРУ СВИНОМАТОК.....	247
Л. В. Онищенко. РОЗШИРЕННЯ ГЕНЕАЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПОПУЛЯЦІЇ СВИНЕЙ ЧЕРВОНОЇ БІЛОПОЯСОЇ ПОРОДИ....	255
Т. І. Карунна. ВЕЛИКА БІЛА ПОРОДА В ПЛЕМІННИХ ГОСПОДАРСТВАХ ПОЛТАВЩИНИ.....	260
М. М. Поручник. ВПЛИВ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНУ ЗДАТНІСТЬ КНУРІВ-ПЛІДНИКІВ.....	266
О. В. Корх. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДБОРУ БАТЬКІВСЬКИХ ПАР ЗА ВГОДОВАНІСТЮ ПРИ РОЗВЕДЕННІ НОРОК ГРУПИ СКАНБРАУН.....	272

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

До друку приймаються статті, що відповідають вимогам ВАК і мають такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

подається примірник тексту статті, підписаний авторами, надрукований на папері форматом А4, а також електронний варіант на CD-ROM. обов'язково подається: рецензія доктора наук; квитанція про оплату, відомості про автора.

На диску повинен бути 1 файл з текстом статті, названий прізвищем автора (Стаття_Прізвище), файл з розширеною англійською анотацією та, при необхідності, файли з рисунками, графіками тощо.

Обсяг статті – до 10 повних сторінок. Розміри полів: ліве – 20 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, до 30 рядків на сторінці.

Статті необхідно готувати за допомогою текстового редактора Microsoft Word. Шрифт статті – Times New Roman Cyr, через інтервал 1,5, розмір – 14 pt.

Назва статті має бути короткою (до 10 слів), адекватно відбивати її зміст, відповідати суті досліджуваної наукової проблеми. При цьому слід уникати назв, що починаються зі слів: «Дослідження питання...», «Деякі питання...», «Проблеми...», «Шляхи...», в яких не відбито достатньою мірою суть проблеми.

Анотації (українською, російською та англійською) набирати курсивом 12 кеглем. Виклад матеріалу в анотації має бути стислим і точним (близько 50 слів). Слід застосовувати синтаксичні конструкції безособового речення, наприклад: «Досліджено...», «Розглянуто...», «Установлено...» (наприклад, «Досліджено генетичні мінливості... Отримано задовільні результати...»).

Крім того, з метою формування англійської веб-сторінки журналу відповідно до вимог МОНмолодьспорту України (Наказ № 1111 від 17.10.2012 р.) подані авторами статті повинні супроводжуватися розширеною англійською анотацією, поданою окремим документом. Анотація повинна містити 250-300 слів, об'єднаних у логічні речення (що еквівалентно одній сторінці А4 формату, 14 шрифту, 1,0 інтервалу).

Анотація статті англійською мовою (від 250 до 300 слів) та ключові слова англійською мовою (від 5 до 10 слів). Треба надати професійний переклад анотації статті англійською мовою (завірений печаткою бюро перекладів або відділу кадрів підпис викладача кафедри іноземних мов вашого ВНЗ). Бажано надати цю розширену анотацію українською (російською) мовою.

Анотація англійською мовою повинна бути структурованою (слідувати логіці опису результатів у статті), інформативною (не містити загальних слів); оригінальною (не може бути калькою російськомовної анотації); змістовною (відобразити основний зміст статті та результати досліджень).

Посилання в тексті подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1, 6]. Посилання на конкретні сторінки наводити після номера джерела, потім через кому сторінку (маленьке с.), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]). Якщо далі йде інше джерело, то ставити його номер через крапку з комою в тих самих дужках (наприклад: [1, с. 5; 4, с. 8]).

Усі цитати, мова оригіналу яких є іншою, подавати мовою Вісника й обов'язково супроводжувати їх посиланнями на джерело і конкретну сторінку.

Не робити посторінкових посилань, а подавати їх у дужках безпосередньо в тексті.

На всі рисунки й таблиці давати посилання в тексті. Усі рисунки мають супроводжуватися підрисунковими підписами, а таблиці повинні мати заголовки.

Рисунки виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Створити рисунок», а не виконувати рисунок поверх тексту. Написи на рисунках виконувати засобами Microsoft Word з тим, щоб редактор мав можливість зробити в них необхідні виправлення. У разі використання інших програм для створення рисунків надавати редакції на кожний рисунок окремий файл фотмату TIFF (незжатий – uncompressed) або формату JPG (найкращої якості – best quality).

Таблиці виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Додати таблицю». Кожна таблиця повинна займати не більше одного аркуша при розмірі шрифту TIMES тексту таблиці не менш ніж 12 кегль.

Формули у статтях по всьому тексту набирати у формульному редакторі MS Equation – 3.0, шрифт TIMES, 10 кегль.

Автори мають дотримуватися правильної галузевої термінології (див. держстандарти).

Терміни по всій роботі мають бути уніфікованими.

Між цифрами й назвами одиниць (грошових, метричних тощо) ставити нерозривний пробіл.

Скорочення грошових та метричних одиниць, а також скорочення млн, млрд, метричних (грн, т, ц, м, км тощо) писати без крапки.

Якщо в тесті є аббревіатура, то подавати її в дужках при першому згадуванні.

Література, що приводиться наприкінці публікації, повинна розташовуватися в порядку її першого згадування в тексті статті й бути оформлена відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Номер у списку літератури має відповідати лише одному джерелу.

Список використаних джерел повинен містити не менше 10 посилань, з яких не менше 7 на зарубіжні видання. Самоциткування – не більше 30%.

Обов'язкова наявність списку літератури англійською мовою (не виключає списку літератури мовою статті). Літературу не обов'язково перекладати англійською мовою. Її можна транслітерувати. Офіційна транслітерація українського алфавіту латиницею регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 55. Офіційний трансліт онлайн – <http://translit.kh.ua/?passport>. Транслітерація російського алфавіту латиницею онлайн – <http://www.translitor.net/>.

Редакційна колегія залишає за собою право на редакційні виправлення.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ

УДК XXX.XX

НАЗВА СТАТТІ

Л. С. Прокопенко, кандидат біологічних наук, доцент
Л. П. Чернолата, кандидат сільськогосподарських наук
Інститут кормів УААН

Текст анотації українською мовою (50-60 слів)

Ключові слова: 4-7 ключових слів або словосполучень.

* Текст статті *

Список використаних джерел:

1. Іваненко І. І. Назва роботи / І. І. Іваненко — К. : Вища школа, 1999. — 111 с.
2. Бобров М. І. Назва статті / М. І. Бобров // Назва журналу. — 1999. — № 6. — С. 23—25.

Л. С. Прокопенко, Л. П. Чернолата. Название статьи.

Текст аннотации російською мовою (50-60 слів)

Ключевые слова: російською мовою.

L. Prokopenko, L. Chornolata. Name of the article.

Text of annotation англійською мовою (50-60 слів)

Keywords: англійською мовою.

Text of annotation розширена анотація англійською мовою (250-300 слів)

Наукове видання

Вісник аграрної науки Причорномор'я Випуск 2 (84), Т. 2. – 2015

Технічний редактор: *О. М. Кушнарьова*

Комп'ютерна верстка: *В. Я. Лихач,
Т. В. Гуднікова
П. О. Шебанін*

Підписано до друку 31.03.15. Формат 60×84 1/16.
Папір друк. Друк офсетний. Ум.друк.арк. 16,7.
Тираж 300 прим. Зам. № ____ . Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.